

Unik hylle av restetre

Du har trerester til overs. Skal du brenne dem? Kjøre det til gjenvinningsplassen? Nei, **du skal bygge noe av det!** Vi viser deg hvordan du på kort tid kan bygge en liten, smart hylle.

VANSKELIGHETSGRAD

Selv om du ikke har brukt en lamellfres før, er denne hyllen et enkelt og overkommelig prosjekt.

LETT VANSKELIG

TIDSFORBRUK

Cirka en ettermiddag.

PRIS

Avhenger av hva du har av rester.

MATERIALER

- Rester fra en eikeplate til en kjøkkenbenk
- Skjult hyllebærer
- Lamellplugg (vi bruker størrelsen P20)
- Slipapir (korn 80 og 120)
- Trelim
- Linolje

SPESIALVERKTØY

- Lamellfres

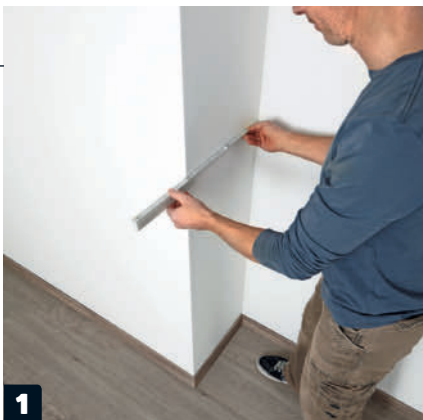
Du har sikkert også stått igjen med rester etter et avsluttet byggeprosjekt. Disse restene kan du jo gjerne bruke til noe. Vi hadde akkurat kjøpt ny kjøkkenbenk, og valgte å bygge en smart og litt annerledes hylle av restematerialene. Hyllen er bygget for å kunne bukte seg rundt både et innvendig og et utvendig hjørne. Det er ikke sikkert du har slike vegger hjemme hos deg, men kanskje du kan bruke hyllen vår som inspirasjon, og tilpasse det til dine forhold. Ideen med hyllen er at den er enkel å bygge og består av få deler. I tillegg er alle sammenføyninger og oppheng skjult. Det får den til å se elegant og lett ut. □

Det måles og sages

Vi skal forholde oss til både et innvendig og et utvendig hjørne. Vi måler avstanden fra det innvendige hjørnet til det utvendige.

Hyllen består i all sin enkelhet av fem hyllebiter, som settes sammen med lameller ved hjelp av en lamellfres.

Først sages delene ut på langs med en sirkelsag med føringsskinne. Du kan også bruke en bordsirkelsag.

1 **Hjørnet måles.** Det er 40 cm fra innvendig til utvendig hjørne. Det lange stykket (B) er 20 cm bredt, og derfor skal midtstykket (A) være 20 cm langt for å følge hjørnet.

2 **Delene skjæres ut.** Vi skal ha tre korte stykker (A + D) og to lange (C + B). Bruk en sirkelsag eller en bordsirkelsag. De smale bitene kan også kappes med en kappsag.

Vi freser lamellspor

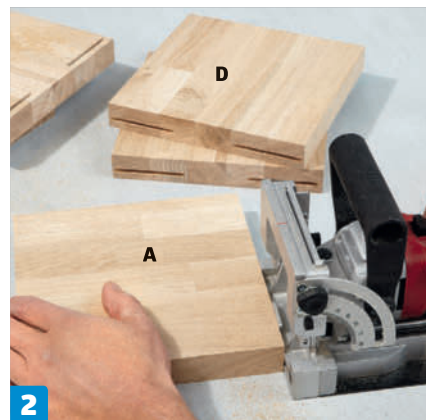
Hyllen får et elegant, svevende utseende. Derfor ønsker vi at alle sammenføyninger er usynlige – men likevel sterke.

En av de enkleste måtene å lage skjulte sammenføyninger på, er med en lamellfres. Maskinen freser spor i enden på emnene, der smale treplugger, de såkalte lamellene, plasseres.

Lamellfresere kan kjøpes for fra under 1000 kroner.

1 **Maskinen stilles inn.** Med lamellfresen kan du stille inn hvor dypt det skal freses. Her velger vi en dybde på 20 mm, fordi vi bruker P20-lameller til sammenføyningen.

2 **Endene freses.** Sørg for at emnene ikke flytter seg. I endestykkene (D) freser vi kun i den ene enden, mens midtstykket (A) får to spor i hver ende.

Smarte lameller

Når lamellene kommer i kontakt med lim, vokser de. Faktisk blir de 25 prosent større, noe som betyr at de kiler seg fast i sporene. Det er en enkel måte å få både skjulte og solide sammenføyninger på. Lamellene kan brukes til mange oppgaver og er godt egnet til møbler. De fås i tre standardstørrelser, såkalt P0, P10 og P20.

Jo større lamell, desto sterkere sammenføyning.

3 **De lange emnene (B + C) freses.** I den ene enden skal det freses to spor, der endestykkene (D) skal settes fast. Dessuten skal det freses to spor i siden, der midtstykket (A) skal sitte.

Her skal et av de korte stykkene (D) sitte. Det blir enden av hyllen.

Hull til oppheng bores

Nå pakker vi vekk lamellfresen og finner frem bormaskinen og slipemaskinen. Det finnes forskjellige løsninger til skjulte oppheng. Det er ikke sikkert du kan finne akkurat den varianten av skjult hyllebærer som vi bruker, men du kan fint bruke også andre utgaver.

Til å bore hullene til de skjulte hyllebærerne bruker vi et spiralbor.

1

Spenn fast treet. Vi setter fast en kort side (D) oppå noen restebiter. Med et 8 mm spiralbor borer vi hull i midten av platen.

Delene settes sammen og oljes

Nå er hyllen klar til å bli satt sammen. Sporene fylles med lim, og lameller plasseres i dem. Det binder sammen de to treemnene.

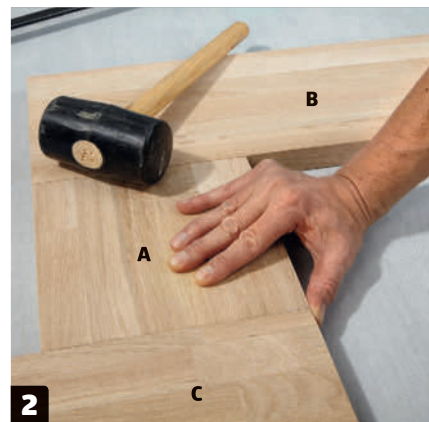
Når lamellene er satt inn, og delene satt sammen, er det viktig at limingene settes under press med tvinger, mens limet herder og lamellene svulmer opp.

Tørk straks vekk overskytende lim. Når limet har satt seg, gir vi hele hyllen to runder med linolje.

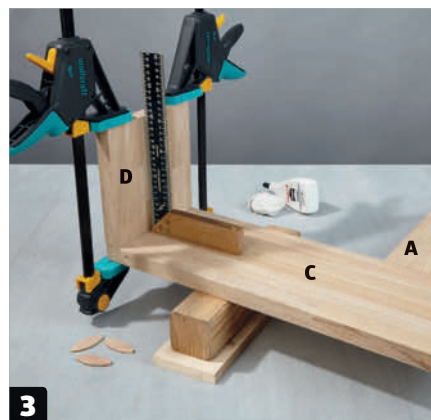
1

Lamellene settes i sporene. Smør trelim i alle sporene først. Stikk lamellene så langt ned i limet som de kan komme. Lag én sammenføring om gangen.

2

Sett sammen hyllen. To av de korte delene (D) i endene settes loddrett på de lange (B og C). De to lange stykkene forbindes med et kort (A). Enkelt og smart.

3

Sett delene under press. Med tømrervinkelen sikrer vi at de loddrette delene (D) sitter vinkelrett. Sett alt i spenn et par timer. Størket lim slipes vekk med fint slipepapir.

4

Hyllen oljes. Børst treet rent for støv. Påfør deretter olje med en korthåret malerrull eller en klut. Hyllen etterpoleres når treet er mett, etter cirka 30 minutter.

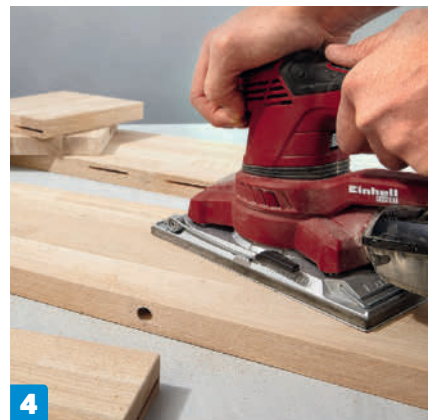
Her påføres oljen med en klut. Sørg for at det ikke ligger igjen dammer av olje.

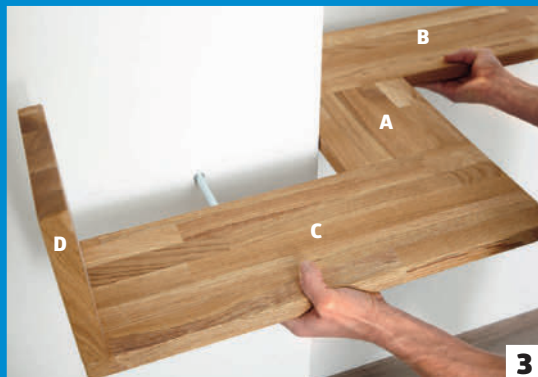
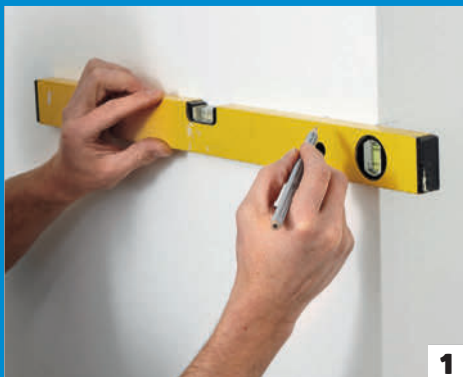
Hullene slipes. Når alle hullene er boret, slipes det oppflisede treet. Bruk en slipekloss med korn 80. Blås alle hull rene for sagflis, støv og trespon.

Pluggene testes. Slik ser det ut når en plugg er satt inn. Gjengene skrues inn i vegg, her med en nylonplugg, ettersom det er en murvegg. Til slutt kan hyllen dyttes inn på den glatte delen av pluggen.

Treet finslipes. Hullene er boret og slipt rene, og nå er det tid for å slipe de store flatene på hyllen. Vi bruker en plansliper med korn 120.

Hyllen henges opp

Når oljen er tørr, skal hyllen henges opp. Først merker vi opp til opphenget. Bruk et vater når du skal merke opp. Hyllebærerne skrues fast i vegg, her ved hjelp av nylonplugg. Når alle hyllebærerne er på plass, kan du henge opp hyllen. Vi bruker i alt seks hyllebærere. To i de lange stykkene (B + C) og én i hver av de korte endestykkene (D).

1. Plasseringen markeres. Vi tegner opp på vegg, hvor hyllen skal sitte. Vi bruker et vater som linjal når vi måler og streker opp.

2. Hyllebærerne settes i vegg. Her kan du se hvor lange de er når de sitter i nylonpluggen. Den glatte metalldelen kommer til å sitte i hyllen.

3. Hyllen settes på plass. Hyllen dyttes inn på de lange hyllebærerne.